

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2003 vp

Valtioneuvoston asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Irakia koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämistä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä syyskuuta 2003 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi asetuksen Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Irakia koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämisestä (A 2/2003 vp).

Asiantuntijat

Kirjallisen lausunnon on antanut
- lainsäädäntösihteeri Anna Sotaniemi, ulkoasiainministeriö.

ASETUS

Turvallisuusneuvosto hyväksyi 22 päivänä toukokuuta 2003 päätöslauselman 1483(2003), jolla lähtökohtaisesti lakkautetaan välittömästi vuodesta 1990 voimassa olleet Irakin vastaiset pakotteet. Päätöslauselmalla jätetään kuitenkin voimaan Irakiin kohdistunut asevientikielto. Valtioiden tulee myös kieltää Irakista laittomasti siirrettyjen kulttuuriesineiden vienti ja tuonti sekä kauppa. Tämän lisäksi päätöslauselma sisältää myös finanssipakotteiksi luokiteltavia velvoitteita. Saddam Husseinin ja hänen hallintonsa ylimpien virkamiesten, heidän lähiomaisensa sekä heidän puolestaan, johdolla tai valvonnassaan toimivien luonnollisten tai oikeudellisten henkilöiden, elinten tai yhteisöjen varat ja taloudelliset resurssit tulee jäädyttää. Jäädytetyt varat tulee lisäksi siirtää päätöslauselmalla perustettuun Irakin kehitysrahastoon. Varojen siirto ei koske sellaisia varoja, jotka ovat ennen 22 päivänä toukokuuta 2003 syntyneen panttioikeu-

den tai tuomioistuimen, hallintoviranomaisen tai välimiesoikeuden antaman päätöksen kohteena. Turvallisuusneuvoston päätöslauselmalla 661(1990) perustettu komitea nimeää ne tahot, joihin edellä mainitut toimenpiteet kohdistuvat.

Valtioneuvoston 28 päivänä toukokuuta 2003 hyväksymällä asetuksella (414/2003) kumottiin 9 päivänä elokuuta 1990 annettu asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Irakia koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämistä (680/1990 siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen).

EU:n neuvoston 7 päivänä heinäkuuta 2003 hyväksymällä yhteisellä kannalla (2003/495/YUTP) ja sitä toimeenpanevalla asetuksella (EY) N:o 1210/2003 kumotaan Irakiin vuodesta 1990 kohdistuneet, YK:n asettamia pakotteita toimeenpanevat EU:n pakotteet. Tämän lisäksi yhteisellä kannalla ja asetuksella toimeenpannaan päätöslauselman 1483(2003) pakotteiden

luonteiset velvoitteet, jäädytettyinä olevien varojen siirtoa lukuun ottamatta.

Päätöslauselman jäädytettyinä olevien varojen siirtoa koskeva veloitteen toimeenpano ei kuulu Euroopan yhteisön toimivaltaan. Näin ollen siitä tulee antaa Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain 1 §:ssä tarkoitettu valtioneuvoston asetus.

Asetuksen 1 §:n mukaan se täydentää EU:n neuvoston hyväksymän asetuksen asettamia vel-

voitteita päätöslauselman 1483(2003) toimeenpanemiseksi. Asetuksen 2 §:ssä säädetään jäädytettyjen varojen siirtoa koskevasta veloitteesta sekä sitä koskevista em. poikkeuksista. 3 §:n mukaan asetuksen määräysten rikkomisesta on voimassa, mitä Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetussa laissa säädetään.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Käsiteltävänä oleva asetus perustuu eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain säännöksiin ja on ulkoasiainvaliokunnan mielestä tarpeellinen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

ettei käsiteltävänä olevaa asetusta ole kumottava.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Liisa Jaakonsaari /sd
vpj. Mari Kiviniemi /kesk
jäs. Ulla Anttila /vihr
Jouni Backman /sd
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Antero Kekkonen /sd

Eero Lankia /kesk
Henrik Lax /r
Petri Neittaanmäki /kesk
Suvi-Anne Siimes /vas
Jari Vilén /kok
vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.